

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskárna“ telefon št. 85.

Zmaga obstrukcije.

V levičarskem in v poljskem taboru vladata žalost in jok. Vse je bilo tako lepo napeljavano, da se zagotovi levičarsko-poljsko gospodstvo, in vse se je izjalovilo. Vitez Jaworski in grof Stürgkh sta bila trdno prepričana, da dosežeta popolno zmago, a mesto zmage sta čakala uničujočo blamažo. Kopala sta jamo češki obstrukciji, padla pa sta sama vanjo. Češka obstrukcija je dobila veliko in važno bitko.

Nemška levica je vedno trobila, da je treba samo desnico, to najpokornejšo in najpobitnejšo vladno dekle, razbiti ter Poljake pridobiti za alijanco z levičarji in vse pojde dobro in gladko. Körber je to verjel in se na vse načine trudil, da to doseže. Lahko to ni bilo, ali naposled je le uspel. Desnica je razpadla, stari Jaworski je z vihrajočimi zastavami prešel v tabor Funkejev, Kaiserjev in Luegerjev ter se z njimi zarotil, da zadavi obstrukcijo svojih dosedanjih zaveznikov.

V petek popoldne je ta nova „working-majority“ začela boj proti obstrukciji, a še predno je solnce izšlo, je bila razbita, in je bila vlada primorana zasedanje zaključiti.

Z zvijačo in z nasilstvom se je hotelo obstrukcijo ubiti, in prezident dr. Fuchs se je dal porabiti za tako delo, prav kakor bi hotel dokazati, da je Schönerer le prav imel, kadar mu je zaklical, da spada v kriminal. Fuchs in njegovi zavezniki so vsa stvar prav premeteno vprizorili. Po storjenem dogovoru je Fuchs naznanil konec seje, in je Zallinger predlagal, naj se seja nadaljuje, a naj se ne čitajo več podane interpelacije, nego naj se začne razprava o obrtni noveli. To je naravnost v nasprotju z opravičnim redom. Nova večina je upala, da se Čehi razpravi o obrtni noveli ne bodo ustavljali. Če bi se bilo to zgodilo, bi bil Fuchs naznanil, da poročevalca ni v zbornici, in prestopil k naslednji točki dnevnega reda, k — budgetnemu provizoriju.

Toda računi niso bili pravi. Nova večina ni vpoštevala češke previdnosti. Čehi

so takoj spoznali, kam pes tace moli, in so na prvi poskus nasilstva odgovorili z nasilno obstrukcijo. Tacega hrupa ni bilo še nikdar v parlamentu, kakor v noči od petka na soboto, niti za Badenijevih časov, toda pri vsem tem niso Čehi nikogar napadli, nikogar žalili. Obstruirali so ne po Pferschejevem vzgledu, nego tako, kakor obstruira gentleman.

Körber, Jaworski in Funke so bitko izgubili. Vlada je spoznala, da je postal položaj nevzdržljiv, in ko je od čeških zaupnikov izvedela, da Čehi absolutno ne mislijo nehati, pač pa da postane njih obstrukcija tem hujša, čim dlje bode trajala, in da najde kaj hitro odmeva v Pragi in v vseh drugih čeških mestih, tedaj se je vlada udala in zaključila zasedanje.

Stransky je nastali položaj jako dobro označil, ko je dejal, da Čehi sicer vojne še niso dobili, da pa so izvojevali veliko zmago. S tem je vse povedano. Vlada je razbila desnico in ustvarila novo večino, a danes sicer ni več desnica, a nove večine tudi ni več. Vrh tega pa vlada ni dobila ne budgetnega provizorija, ne kvote, ne investicijskih predlogov.

Pomen češke zmage tiči v tem, da so Čehi neovržno dokazali, da proti njim v tej državi ni mogoče vladati, in da se jim mora dati zadostno za storjeno jim krivico, kaj prej je vsako ustavno delo nemogoče. Körber se je prepričal, da ne pride v položaj, rogati se Čehom, kakor je to v svojih memoirih storil Beust, rekoč, da so Čehi izgubili ves ugled in vso veljavo, ker so si dali brez odpora iztrgati iz rok, kar se jim je dalo za časa Hohenwarta. Po tridesetih letih so prišli Čehi zopet v takšen položaj, v kakršnem so bili po padcu grofa Hohenwarta, a to pot so pokazali, da na same besede in obljube ne dajo ničesar, in da si tiste mrvice ravnopravnosti, ki so jim jo prinesle jezikovne naredbe ne dajo brez odpora iztrgati iz rok.

Zdaj je pot zopet prosta. Če imajo odločilni krogi resno voljo, napraviti v državi red, bodo vedeli, kaj jim je storiti. Da se

češki narod, in da se češka delegacija ne dasta pritiskati ob zid, to je pokazalo zaključnje zasedanja državnega zbora.

Gonja proti Kallayu.

O binkoštnih praznikih se je vršila v Sarajevu znamenita slavnost. Zagrebške dame so poklonile sarajevskemu društvu „Trebeviću“ hrvatsko zastavo, in to je bil zunanji povod, da so prihiteli Hrvatje iz vseh razdruženih delov svojega kraljestva v srce Bosne, da manifestirajo pred vsem svetom in na slovesen način svojo vzajemnost in celokupnost. Najvažnejši moment te slavnosti pa je, da so se v veliki meri vdeležili Mohamedani, in to najuglednejši in najizobraženejši med njimi. Tisto staro mohamedansko plemstvo, ki je vsled svojega bogastva in svojega vpliva veleodločilen faktor za bodočnost Bosne, in v katerem se še nedavno ni vedelo natanko, kam se obrne v narodnostnem in političnem oziru, se je oklenilo vsehrvatske ideje. Ta ideja je danes že močna v Bosni in Hercegovini, a kadar prodrè v najširše sloje naroda, tedaj bo ob enem tudi konec omahovanja in vprašanje bo rešeno, kam pripada Bosna, in komu naj se priklapi.

Značilno je, da je praznovala hrvatska misel svoj praznik ravno v Sarajevu in ravno te dni, ko stoji bosensko vprašanje na dnevnem redu bolj kot kdaj prej. Ob istem času, ko je pričelo hrvatsko časopisje vabiti na sarajevsko slavnost ter naglašati njen pomen za hrvatstvo Bosne, se je dvignila v vsesplošnem časopisju madjarskem besna gonja proti upravitelju Bosne, ministru Kallayu. Ko bi se šlo samo za osebo Kallayevo, bi bila ta gonja za nas in najbrž tudi za Hrvate precej brezpomembna. Ali za to stvarjo tiči vse kaj drugega, nego le gola priljubljenost ali nepriljubljenost Kallayeve med Madjari. V ogrski delegaciji je živel Kallay doslej idilično življenje, nihče mu ni skrivil lasu na glavi, in če se ga je kdo rahlo dotaknil, je storil to samo, da je dal ministru priliko, kvitirati za imeniten

odgovor vseobči aplavs. Letos je bilo drugače. Četudi ga v delegaciji niso naravnost napadali, trušč po vsem madjarskem časopisju je bil tolik, da je čutil Kallay potrebo obširnega in temeljitega opravičevanja. Kar je ob tej priliki povedal, je bilo znano že prej. Znano je bilo namreč, da nimajo Madjari prav nobenega vzroka do kake nezadovoljnosti nasproti svojem sodeželanu, ministru Kallayu. Storil je zanje, kolikor je mogel; v železniških vprašanjih se jim je uklonil tako globoko, da nižje niso mogli zahtevati. Zidati se ne sme še vedno nobena proga, ki bi mogla oškodovati Reko in koristiti hrvatski Dalmaciji. In kako dobro je preskrbljeno v Bosni za koristi madjarske trgovine, je povedal Kallay sam v ogrski delegaciji. Leta 1896. je znašal uvoz Bosne v Ogrsko 15,822.000 kron, izvoz Ogrske v Bosno pa 15,662.000 kron. V kratki dobi dveh let se je razmerje precej predurčilo. Leta 1898. se je znižal import Bosne na 15,664.000 K, eksport Ogrske v Bosno pa zvišal na 19,809.000 kron. Da bi se ne bil dovolj potrudil za trgovinske koristi Madjarov, se torej Kallayu ne da očitati.

Vsa ta madjarska očitanja so samo jako prozorne pretveze. Na srcu jim leži vse kaj drugega. Znano je, da so se Madjari svoj čas upirali okupaciji Bosne in Hercegovine, ker zase — celokupna monarhija jim nikoli ni bila na skrbi — niso pričakovali od tega posebnih koristi, a poleg tega so se bali, da bi se slovanski element na jugu monarhije preveč ne okrepil. Tudi pozneje se dolgo časa niso brigali za okupirane dežele, in šele v zadnji dobi se jim je vzbudila posebna pohlepnost po njih in madjarski šovinizem je poglaval hipoma čudovite cvetove. Za prvo žrtvo si je izbral ta šovinizem ministra Kallaya, ki je Madjarom — premalo madjarski. Ne morejo mu oprostiti, da ne nastavlja vse vprek po Bosni madjarskih uradnikov, da ne pripravlja očitno terena madjarski ekspanzivni politiki, in da nekako priznava, da v Bosni in Hercegovini ne stanujejo Madjari. Kallay ne madjarizira

LISTEK.

Vodovje narašča.

Francoski spisal Emile Zola.

Moje ime je Louis Roubieu. Star sem 70 let ter rojen v vasi Saint Jory, par milj po reki navzgor od Toulousa.

Dolgih štirideset let sem se boril z zemljo za vsakdanji kruh. Končno sem postal vendar le imovit. — Pred jedva enim mesecem sem bil še najpremožnejši posestnik vse občine.

Bilo je, kakor da počiva vidno božji blagoslov nad našo hišo. Dá, sreča je stanovala v njej, in solnce je bilo naša zveznica, — nisem se vedel spomniti niti jedne slabe letine. Na posestvu nas je bivalo dvanajst oseb in živeli smo prav srečno. Bil sem najprej jaz sam, še čil, star mož, ki je navajal otroke k delu, — potem moj mlajši brat Pierre, ki je ostal neoženjen; bil sem poprej sergent, — moja sestra Agata; odkar jej je umrl soprog, je stanovala pri nas. Bila je bujna, vedno vesela žena, katere zvonki smeh je donel po vsej vasi. In potem še ves mladi zarod: moj sin Jacques, njegova žena Roza in nje tri hčere Aimée, Veronika in Marija. Prva je bila omožena s Cyprienom Bouissonom, velikim, krepkim dečakom; imela je dva

otroka v starosti dveh let in desetih mesecev. Druga se je šele pred kratkim zaročila z Gaspardom Rabuteaum. In končno tretja je bila nežna plavalasa mladenka, o kateri bi bil človek mislil, da je kaka mestna gospica.

Bil sem torej ded in praded. Pri mizi sem sedel mej sestro Agato in bratom Pierrom in otroci vsi v krogu okoli nas, po starosti, do najmanjšega, kateri je že jedel svojo juho kakor kak odrasel. To je bil ropot z žlicami! Dá, vsa družba je prav pridno segala po jedeh. Čutil sem se tako ponosnega in veselega, kadar so mali stegali svoje ročice ter klicali:

„Ded, daj nam vendar kos kruha, ... pa prav velik, kaj ne, ded?“

Dá, bili so lepi dnevi, polni dela in radosti. Na večer je Pierre navadno izumil kako novo igro ali pa je pripovedoval povesi o svojem polku. Ob nedeljah je pekla teta Agata kolače za naša mlada dekleta. In Marija je znala toliko pesmic ter nam jih pela s svojim otroškim glasom. In takrat se je zdelo, da imaš svetnico pred seboj; plavi lasje so se jej usipali po tilniku, roki pa je imela sklenjeni nad predpasnikom.

Ko sta se Aimée in Cyprien poročila, sem sklenil, da povišam hišo za jedno nadstropje. Včasih sem dejal smeje se, da bomo potrebovali po poroki Veronike in

Gasparda še jedno; in da bi bilo šlo tako naprej, bi segla hiša končno pač do neba. Kajti ločiti se nismo hoteli drug od drugega. Rajši bi bili sezidali na praznem prostoru za našo hišo celo mesto. Ako vlada sporazumljenje, je tako dobro tam, kjer je človek rojen, tudi živeti in umreti.

Majnik je bil posebno lep v tem letu. Že dolgo se ni bilo nadejati tako dobre žetve.

Ravno istega dne sva s sinom Jacquesom obhodila zemljišče. Ob treh sva šla od doma. Naši travniki na bregu Garone so bili pokriti z nežnim zelenjem. Trava je stala že približno tri čevlje visoko, in vrbovje, katero smo zasadili lansko leto, je na novo poganjalo. Potem sva pregledala žitna polja in vinograde; kupili smo bili njivo za njivo, v meri, kakor je naraščalo naše premoženje. Žito je bilo gosto, vinogradi so kazali polno cvetja ter obljubljali krasno trgatve. In Jacques mi je potrkal na ramo ter se dobrovoljno nasmejal:

„He, oče, kruha nam ne bo nedostajalo, niti vina. Zdi se mi, da se res dobro razumeš z ljubim Bogom, ker da bogastvo kar deževati na nas?“

Večkrat sva se šalila glede naše nedanje bede. Jacques je imel prav; bilo je res, kakor da sem kakemu svetniku ali ljubemu Bogu samemu posebno po volji, kajti sreča je bila vedno na naši strani. Ako se je pojavila pi sosedih kaka trtna

bolezen, — so bili naši vinogradi nedotaknjeni. Kadar je šla toča, se je usipala le onkraj naših polj. In počasi sem začel misliti, da mora biti tako. Nikomur nisem nič hudega storil, in zdelo se mi je, dá to srečo tudi res zaslužim.

Predno sva se vrnila domov, sva šla preko polja, katero smo imeli na drugi strani vasi. Nasadi murb so prekrasno uspevali, prav tako tudi mandeljnovci. Veselo sva kramljala ter zidala gradove v oblake. Kadar bomo imeli potrebni denar, nakupili bomo prostor mej našimi polji ter razširili svoja zemljiška posestva preko polovice občine. Tako sva govorila. Ako bi zemlja tako obrodila, kakor je kazalo, tedaj bi lahko uresničili ta sen.

Ko sva se bližala hiši, sva zagledala Roza, katera nam je živahno migala z roko ter klicala:

„Pojdita vendar hitro!“

Jedna naših krav je dobila tele. Vsa hiša je bila pokonci. Teta Agata je tekala pridno sem in tja, dekleta so občudovala mladiča. Bilo je, kakor da nas hoče iznova nebo obsuti s svojim blagoslovom. Šele pred kratkim smo morali razširiti svoje hleve. Imeli smo tedaj okoli sto glav živine, krav in ovac, ne všteti konj.

„To je dan sreče, sem vzkliknil. Danes zvečer hočemo piti na so steklenico vina.“ (Daje prih.)

po sili, ker ve, da bi bilo to v Bosni popolnoma brezsmiselno in brezuspešno; a to je poleg osebnih spletk glavni in resnični vzrok, da so vzpizorili gonjo proti njemu. Zanimivo pa je opazovati, kako se vedo Madjari v tej gonji. Isti Madjari, ki tako brutalno zatirajo Slovake v svoji zemlji, se danes prezentirajo kot branitelji svobode — v Bosni. Dobro sta jim došli v ta namen mohamedanska in pravoslavna deputacija, s katerimi nima večina mohamedanskega in pravoslavnega prebivalstva nobenega opravka, in ki sta bili skoro gotovo naročeni.

Madjari so segli s svojo dolgo roko po Bosni, a ker čutijo sami, kako predrzno in neopravičeno je to početje, niso in ne morejo biti čisto odkritosrčni. Iščejo si v svoje namene najprvo neznatnejših povodov in bližnjih ciljev. Za sedaj hočejo strmoglaviti Kallaya, ki jim menda ne gladi dovolj po dlaki, in ki misli, da Bosna ni nikako torišče za madjarski šovinizem. Če dosežejo jedno, pojdejo dalje. Hrvatje morajo biti oprezní, zakaj kakšna je madjarska vlada, in kakšna je njihova svobodoljubnost, to občutijo najbolj sami celo na svojem ožjem domu, v Hrvatski in Slavoniji.

V Ljubljani, 11. junija.

Nova parlamentarna zveza.

Državni zbor je zaključen, desnica je razbita in levica nesložna. To je slika sedanjega položaja. Kaos vlada povsod, edina trdna točka v tej zmedbi je nova zveza, katero so sklenili jugoslovanski klub, konservativni češki veleposestniki in člani centruma. Princ Schwarzenberg je sklenitev te zveze naznanil parlamentarni komisiji češkega kluba. Nova zveza šteje 58 poslancev in po besedah imenovanega češkega veleposestnika je v programu te zveze: enakopravnost vseh narodov in avtonomija. Zveza bo imela odkritosrčne in prijateljske dotike s češkim klubom, ki je izjavil, da jo bo podpiral. Nova zveza bo torej brez Poljakov in nemških klerikalcev važen in močan faktor avstrijskega parlamenta.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so razdrli telegrafično zvezo med Kroonstadom in Pretorijo, zato ni bilo toliko časa nobenih poročil. Nadpoveljnik v Kapstadtu, general Forestier Walker poroča, da je prodrlo okoli 2000 Burov s 6 topovi pri Roodevalu do železniške proge ter porušilo ondi velik del proge in brzozjavno zvezo. Porušili pa so Buri ondi tudi več mostov in prehodov preko rek in potokov, tako da so zveze Robertsove armade pretrgane, in da stoji Buri Robertsu za hrbtom in na strani. Ker sta Walker in general Kelly Kenny, ki stoji v Bloemfonteinu, poslala v Kroonstad pomožnih čet, so bržčas Buri nevarni ondotnim angleškim posadkam. General Buller v Natalu je dosegel končno venderle majhen uspeh. Zasedel je namreč 8. t. m. goro Vanwyke in hribovje med prelazom Botha in goro Inweto, na katerih dveh pa stoji še Buri. Upanje, da zapuste Buri sedaj Laingsnek, pa se Bullerju bržas še ne izpolni. O zasedanju Pretorije poročajo iz Laurenza Marquesa, da je Roberts bombardiral mesto s 40 topovi, ki so Bure primorali, da so zapustili svoje pozicije na zahodni strani. Bombardiranje ni napravilo mnogo škode. Buri so se umaknili v najlepšem redu ter so vzeli seboj vse topove, ogromno množino živil in 1600 angleških ujetnikov. General Botha je ob Sixmilespruitu zadrževal Angleže tako dolgo, da so spravili Buri vse na varno, kar Robertsa jako jezi, kajti upal je, da bo dobil v Pretoriji velikanski plen ter osvobodil večino ujetnikov. To pa se mu je docela izjalovilo. General French je hotel porušiti železniško progo v Middelburg, da bi odrezal Bure ter jim onemogočil rešitev živil in topov. Toda Buri so ga prehiteli, da je prišel mnogo, mnogo prepozno. Buri so vzeli seboj tudi 2½ milijona fantov šterlingov zlata. Krügerjeva žena je ostala v Pretoriji. Sprejela je odposlanstvo angleške armade, ki ji je naznanilo, da se spremeni burska straža pred Krügerjevo hišo z angleško. Na Irskem so se pripetili veliki izgredi, ko je došla vest, da je padla Pretorija. V Londonderryju je priredila vlada bakljado, katero pa je občinstvo s klici: „Živeli Buri! Proč s kraljico!“ bombardiralo s kamenjem ter jo razgnalo. Policija je zgrabila izgrednike, jih precej ranila in zaprla. V Belfastu

pa so Irski slavili za Angleže žalostni dogodek: ujetje 13 yeomanryskega polka. Valed tega je nastal med občinstvom in policijo boj, v katerem je bilo več policistov ranjenih in več manifestantov napol ubitih.

Revolucija na Kitajskem.

Revolucija se širi na Kitajskem bolj in bolj. V Pariz je došla iz Yunnanena brzozjavka, ki pravi, da je agitacija proti tujcem toli silovita, da je izjavil podkralj, da mu ni možno več ščititi tujcev. Francoski konzul v Pekinu je pobegnil z vsemi uradniki v Tonking, isto je storil francoski rezident v Mongtseju. Iz Shanghaija poročajo, da je mesto Tungčau pogorelo, da pa so se ondotni misionarji rešili. Železniško progo v Luhane so podrli ustaši 50 milj daleč, porušili so več postaj, med temi v Čang čihsienu in v Lukiačau. Najlepše je, kar poroča Reuterjev biró iz Tientaina: Novoizdani cesarski edikt izreka boksaerjem pohvalo ter graja kitajske čete, ki so boksaerje napadle in pobile. Zastopniki zunanjih oblastev v Pekinu so sklenili, da pojdejo na avdienco k cesarju in cesarici. Razen drugih oblastev pošlje sedaj tudi Italija dve bojni ladiji na Kitajsko. V najsišnejšem položaju je Anglija, ki se ne more mešati toliko v kitajske razmere, kakor bi rada. Razen južnoafričanske vojne ji da opravka še ustaja Ašantijev. Po poročilih iz Accre je guverner v Kumassi poskusil pregnati oblegajoče ga Ašante, a ti so ga premagali in guverner je moral kapitulirati. Anglija ima torej tudi proti Ašantijem težko stališče. Pri vsej tej stvari je v Kini najžalostnejše dejstvo, da se vevlasti radi ljubosumnosti ovirajo ter delajo druga drugi težave, v tem pa boksaerji nastopajo vedno predrznejše.

Dopisi.

Iz selške doline, 8. junija. Med vsemi pojavi v naši dolini je jako važen pojav, da zahtevajo kmetje ustanovitve ljudske šole na Bukovici. Redko kje se dobi tako vnetih ljudi za šolo, kakor so Bukovčani, kajti drugod sovraži od klerikalcev naščuvano kmetско ljudstvo skoro povsod šolo. V več dopisih ravno v tem listu („Slovenski List“ ne sprejema pro in contra šoli se tikajočih dopisov, to vedo bukovski posestniki dobro; zanj so bolj važna konsumna društva) se je pisalo, čemu se zadržuje zidanje šole. Bukovčani sami dolže egoizem nekaterih v Selcih, drugi prevelike občinske naklade, tretji Praprotničane, ker hote oni imeti v nekem kotu na Ljuši šolo. Merodajna oblastva naj bi se ne ozirala niti na prve, druge in tretje vzroke, ona naj ukrenejo, da se v kratkem začne zidati šolsko poslopje brez ekskurzivne šole, katere se Bukovčani branijo zato, da bi jim ostala ista predolgo. V nekem dopisu se je pojasnilo s statističnim izkazom, da v selški dolini treba še 3 šol, katere vse so že na papirju. Izmed vseh najbolj potrebnih je ta na Bukovici, ker ta kraj nima nobene preblizu stoječe šole. Merodajna oblastva naj upoštevajo to, da nivo omike in izobrazbe pri Slovencih so sebnó v nekaterih alpskih krajih ni previsok. Čudno se nam zdi, da naš dobri deželni poslanec ne gane niti mezinca, seveda ker v selškem farovžu ni vseh, da bi zopet jedna liberalna (?) šola prišla v dolino. Bukovčani! Vi si zapomnite, da so za šolo na Bukovici napravili največ tisti, kateri ne prisezajo na češniško politiko.

K. N.

Iz Vinice, 8. junija. V Južni Afriki se bojujejo Buri proti Angležem, a mi v tužni Belokrajini bijemo boj proti toči in ognju. Kaj ne, gospod urednik, lep pričetek dvajsetega stoletja? — Dne 7. junija t. l. naraslo je število strelóv v letošnjem letu na 420 ter se je streljalo v 9 kritičnih dneh. Toče smo se ubranili dve uri na daleč od strelne postaje; po Hrvatskem in sosedni občini Vrh, kjer nimajo strelnih postaj, pa je toča potokla vse, po dvakrat že letos. Ljudstvo pri nas je spoznalo korist streljanja ter so celo oni, koji so bili pričetkom proti streljanju, se prepričali, da streljanje vender koristi.

Pa tudi proti ognju se je prostovoljna požarna bramba na Vinici hrabro borila. Dne 7. junija t. l. udarila je strela v pol ure od Vinice oddaljeni vasi Bosance na Hrvatskem v hišo posestnika Bosanca. Kakor hitro se je začel kíló gasilnega roga,

zbralo se je takoj 30 gasilcev ter pod vodstvom g. načelnika odhitelo na mesto požara. Tukajšnji trgovec g. Jurij Štrk bil je tako milosrden, da je dal takoj v pripravo svoja konja. Gasilci delovali so z vso požrtvovalnostjo ter omejili požar na goreče predmete. Pogorela je hiša in s hišo tikačoča se gospodarska poslopja, katere niso bila zavarovana. Zgorelo je jedno tele, rešilo pa se je posestniku do 1000 K vrednosti, med tem celo večja svota gotovega denarja. Ko bi prostovoljne požarne brambe ne bilo, bila bi gotovo nevarnost večja, ter bi se niti najmanjša stvar ne bila rešila. Prostovoljna požarna bramba je pokazala, da je kos svoji nalogi, da je moštvo dobro izvežbano, saj je bil to prvi slučaj, da je stopila svojemu bližnjemu na pomoč.

Joškovič.

Dr. Kajetan Bulat †.

V soboto zvečer umrl je na Dunaju jeden najsimpatičnejših in najuglednejših jugoslovanskih politikov, gosp. dr. Kajetan Bulat.

Pokojnik se je rodil v Spletu l. 1836. Po dovršenih studijah se je naselil v svojem rodnem mestu kot odvetnik in se z vnmemo lotil dela na narodnem polju. Dosegel je velike uspehe. Občinski zastop je prišel v hrvatske roke in Bulat je postal župan.

L. 1877. je bil pokojnik izvoljen v dež. zbor dalmatinski, l. 1879. pa v drž. zbor. V obeh teh korporacijah si je s svojim talentom, s svojo delavnostjo in previdnostjo pridobil jako velik upliv. Po smrti dr. Klaića je prevzel zmernoliberalni Bulat vodstvo narodne stranke in jo vodil tako srečno, da je danes merodajni faktor v deželi, po smrti kneza Vojnovića pa je postal dr. Bulat tudi deželni glavar dalmatinski.

Bulat je imel pri vsem svojem delovanju vedno pred očmi gospodarsko in kulturno povzdigo Dalmacije zjedinenje s trojedno kraljevino, a delal je na to modro in previdarno, vedno upoštevalje razmere, vedno uvažujoč, da z glavo skozi zid ni možno priti, in da se resnični uspehi dosežajo le korak za korakom.

V državnem zboru je bil Bulat vedno zvest zaveznik slovenskih poslancev. Odkar je bila ustanovljena „Slov. kršč.-narodna zveza“, je bil Bulat jeden njenih načelnikov.

Hrvatska narodna stranka v Dalmaciji kakor jugoslovanska delegacija v državnem zboru izgubita z drom. Bulatom jednega najodličnejših in najposobnejših mož, čigar zasluge za narodno stvar v Dalmaciji ostanejo nepozabljive.

Blagemu možu bodi zemljica lahka in časten spomin!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. junija.

— Občinski svet ima jutri v torek, dne 12. junija t. l. ob šestih zvečer v mestni dvorani redno sejo. Dnevni red: Naznanila predsedstva in poročila o načrtu začasnega dogovora z delniško družbo za plinovo razsvetljavo v Ljubljani; o računskem zaključku in o bilanci za leto 1899. a) mestnega zaklada, b) drugih v mestni upravi stoječih zakladov; o računskem zaključku in bilanci mestnega loterijskega posojila za leto 1899; o dopisu županovem v zadevi podpor nekaterim mestnim uradnikom v svrhu obiska pariške razstave; o prošnji mestnega vrtnarja Hejnica za podporo v svrhu obiska pariške razstave; o prošnji g. Bonača za podporo v svrhu izdaje „Voditelja po Ljubljani“; o dopisu mestnega magistrata v zadevi naprave telefonske govorilnice pri mestni posredovalnici za delo in službe; o dopisu mestnega magistrata o zadevi dovolitve dopolnilnega kredita za leta 1897. izvršeno popravo Štepanškega mostu; o prošnji nekoga bivšega mestnega uslužbenca, da bi se mu popustil nek dolg; o magistratovem nasvetu, da se zemljišče mestne elektrarne ogradi deloma z zidom, deloma z železno ograjo; o oddaji del za parno kurjavo in prano kopelj v novem šolskem poslopju dekliske osemrazrednice pri sv. Jakobu; o gradnji cesar Frano Jožefovega mostu mesto sedanjega mesarskega; o upeljavi antropometričnega merjenja sločincev po Bertillonovem sistemu in o uredbi metropometričnega urada pri mestni policiji; o računskem

poročilu ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva za dobo od 1. maja 1899 do 30. aprila 1900; o prošnji zadruge gostilničarjev za premembo tržnega reda, o personalnih zadevah I. mestne višje dekliske šole.

— Umrli. V soboto je umrla v Ljubljani gospa Franja Šešek rojena Rekar, soproga magistratnega svetnika g. Ivana Šeška, v starosti 37 let. Lahka ji zemljica! — V Kranju je danes zjutraj v starosti 67 let umrl ondotni dekan g. Ant. Mežnarec. Umrli si je pridobil velikih zaslug za popravo in oplešanje kranjskih cerkv, zlasti je lepo restavriral gotsko župno cerkev. Za katoliški sklad se ni vnmel nikdar, in je bil nasprotnik nameravanim škofovim zavodom. Sicer je bil dekan Mežnarec duhovnik stare šole; bil je dober rodoljub in v verskem oziru tolerant. Služboval je v Kranju 42 let, kot dekan 25 let. Naj v miru počiva!

— Štrajk v Vevčah je srečno končan, in so delavci danes popoldne na shodu pri Auerju pri D. M. v Polju sklenili, da gredo jutri na delo. V petek je pravni zastopnik socialnih demokratov vložil prošnjo, naj se izpusti Bricelj iz preiskovalnega zapora in včeraj dopoldne se je to že zgodilo in se je Bricelj vrnil v Vevče. Pa tudi posredovanje socialnodemokratske komisije pri vodstvu delniške družbe „Leykam-Josefsthal“ v Gradcu je imelo uspeh, in sicer tak uspeh, da so delavci z njim za sedaj lahko zadovoljni. Kar je bilo v zahtevah delavcev pretiranega, to je tovarniško vodstvo seveda odklonilo, tako zlasti zahtevo, da se morata odpustiti uradnika Pollak in Mayer, in da se mora Bricelj brezpogojno zopet v službo vzeti, ne glede na izid protijemu začetega kazenskega postopanja, v ostalem pa je tovarniško vodstvo pravkulantno postopalo. Privolilo je splošno zvišanje mezde za 20 vin. pri moških in za 10 vin. pri ženskih; privolilo, da se delavci organizirajo, in da volijo svoje zaupnike, s katerimi bo tovarniško vodstvo v vseh slučajih obravnavalo; da se bode odslej izplačeval zaslužek vsako soboto ob 5. uri popoldne; da se bode vsacih 10 ur dela, kar se ga stori čez navadni delavski čas, štelo za polno „šitho“; privolilo popoldne počitka od 1/4 do 4, tako da se faktični delavski čas skrči na 10 ur, in končno da bo tovarna za lastno ceno dajala delavcem premog, kolikor ga za-se rabijo. Kdor trezno presodi vse razmere in okolnosti, mora priznati, da je tovarna pošteno postopala, in da je dosežena poravnava ugodna. Zasluga na tem uspehu gre socialnim demokratom. Ti so v treh dneh dosegli ugodno poravnavo, v tem ko klerikalci v treh tednih ničesar niso dosegli. In zakaj ne? Zato, ker ničesar storili niso. „Slovenec“ je na to očitano odgovoril z notico, v kateri je klobasal o vseh mogočih in nemogočih stvareh, samo o tem, kaj so klerikalci storili, je govoril jako malo. Trdil je, da so klerikalci „storili za stavkujoče mnogo korakov, in sicer brezplačno“, da je „storil dr. Krek vse korake, katere je storiti mogel“ in končno, da sta Vencajz in Krek stavila celo — interpelacijo. Raca na vodi, to so možje! Ti znajo delati! Pomislite, ljudje božji, storili so „korake“ — kakšne in kje, to so previdno zamolčali — in povrh so še podali interpelacijo! Več že ni mogoče storiti! Interpelacija je sicer skrajno površno skrpana in bi bila delavcem samo škodovala, če bi bilo ministrstvo začelo na tej podlagi poizvedovati, zakaj Krek in Vencajz sta v tej interpelaciji iz same malomarnosti podala neresnično sliko položaja v Vevčah, a kaj zato, ko že dejstvo, da sta Vencajz in Krek sploh podala interpelacijo, zasluži, da pade ves svet pred njiju na kolena. In poleg interpelacije sta storila še „korake“, ne v korist Briclju, sicer bi bil ta že pred 14 dnevi izpuščen, in tudi ne pri tovarniškem vodstvu, sicer bi bili vsaj to dosegli, kar so socialni demokratje, ali vendar vse tiste „korake“, katere sta mogla storiti. Vevški delavci bodo klerikalcem seveda srčno hvaležni za ta silni trud in morda se bodo še zavzeli, da pridejo v muzej tisti podplati, ki sta jih strgala Vencajz in Krek, ko sta toliko brezuspešnih „korakov“ zanje storila.

— Okrajna učiteljska konferenca slovenskih ljudskih šol v Ljubljani bode dne 23. junija t. l. ob 8. uri zjutraj v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. Dnevni red: 1. Predsednik otvori konferenco. 2. Izvolita se dva zapis-

nikarja in dva overovalca. 3. Fr. Levec: Naznanila in opazke o mestnih slovenskih ljudskih šolah. 4. Jožef Maier: Poročilo o dunajskem učnem tečaju za zdravljenje jecajočih otrok po Berquandovi metodi in navodilu, kako je ravnati v šoli s takimi otroki. 5. Fr. Črnagoj: V koliko naj se mestni učitelj ozira pri šolskem pouku na gojenje cvetlic in na sadjarstvo? 6. Izbor učnih knjig za šolsko leto 1900./1901. Šolska vodstva, ki žele glede učnih knjig v prihodnjem šolskem letu kakšne izpremembe, naj pošljejo do 18. junija t. l. ces. kr. mestnemu šolskemu svetu utemeljen nasvet, drugače pa negativno poročilo. 7. Jožef Maier: Poročilo o stanju in računu okraj. učiteljske knjižnice in nasveti o nakupu novih knjig. Dotične nasvete je najkasneje do 18. t. m. pismeno naznaniti načelniku knjižničnega odbora gosp. Jožefu Maierju. 8. Izvolijo se trije udje knjižničnega odbora za šolsko leto 1900./1901. 9. Izvoli se stalni odbor za šolsko leto 1900./1901. 10. Samostalni predlogi, ki jih je najkasneje do 18. t. m. pismeno zgledati pri stalnem odboru.

— **Russkij kružok** napravi prihodnji četrtek, t. j. na praznik sv. Telesa popoldne z vlakom izlet na Vrhniko. Vsi člani, ki se tega izleta udeležijo, naj se blagovoliijo ogledati v knjižničnici g. L. Schwennerja, kjer dobijo natančnejše informacije. Želeli je, da nastopi to velevažno in potrebno narodno društvo pri tej priliki v čim največjem številu!

— **Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice** je izvolilo dne 7. junija v glavni svoji skupščini v odbor gg.: Josipa Gregorina iz Črnuča, predsednikom, Antona Javorška s Šiške, podpredsednikom, Franca Lavtižarja iz Šmartna, tajnikom, Franca Trošta iz Iga, blagajnikom, Ivana Petriča iz Rudnika, pevovodjo, gđc. Ivano Vidic z Vrhnike in g. Franceta Paplerja iz Borovnice pa za odbornika. Vsi navzoči so plačali svojo letnino.

— **Odbor „Podpornega društva pomočnih uradnikov za Kranjsko“** je imel te dni svojo drugo redno mesečno sejo, v kateri je tajnik poročal, da je društvu pristopilo meseca maja 9 novih članov, blagajnikov namestnik pa o stanju premoženja oziroma o blagajničnem stanju za mesec april. Dohodkov je bilo 300 K, stroškov pa 65 K, prebitka tedaj 234 K 41 v. Imetje znašalo je koncem aprila 5002 K 7. vin. Odbor je sklenil za vsacega odbornika, ki bi od seje neopravičeno izostal, 1 krono globe, v društveno blagajno. Izmed sedanjih članov jih pripada: 25 banki „Slaviji“, 15 magistratnim uradom, 3 odvetniškim pisarnam, 2 dež. vladi ostalih (15) pa raznim javnim in privatnim zavodom.

— **Ciril-Metodova veselica.** Pri veselici na korist Ciril-Metodove družbe v Zg. Šiški pri „Matjanu“ dne 17. t. m. sodeluje društvo „Zvezda“. Šišenske čitalnice pevci pojo novopričena zbora: „Čolnič“ od V. Parme in „Žitno polje“ od Frana Gerbiča. Ob isti veselici delile se bodo prvokrat sladke šiške.

— **Stavbna kronika.** Vremenske razmere so letos stavbnim delom največja ovira, in trdititi se sme, da je marsikatera zgradba vsled deževja v tej sezoni za polovico zastala. Justična palača uspela je stoprav do pritličnih prostorov, deželni dvorec stoprav do prvega nadstropja, edino Stubenbergove ustanove ubožnica v Gradišči se je srečno dogradila in spravila pod streho. Mestna jubilejska ubožnica v Bohoričevih ulicah je dograjena do pritličja, gluhonemniško poslopje ob Zaloški cesti je malodane vse ometano in osnaženo, vrt okrog njega pa z železno ograjo deloma pa z visokim zidovjem obdan. Mestno deklisko šolo na Št. Jakobskem trgu so dogradili do cestnega površja in nekaj višje poslopje Palusovih dedičev na nasprotni strani. Mestna hiša na voglu Resljeve ceste in Komenškega ulic je do tal podrta, nova hiša pekarskega društva v istej ulici je do prvega nadstropja zgrajena, ostale nove hiše pa so zdaj z malo izjemo že vse ometane in osnažene. Zupančičeva vila ob cesti na Rožnik je do polovice dovršena, del nove ceste proti podaljšanim nunskim ulicam pa dogotovljen; istotako tudi nova cesta iz Hilsbergovih do Igrških ulic. Nova cesta v Prule se uravnava. Nova Bizilova hiša ondi je v surovem zidovju dodelana in pokrita. Materijala se dovolj dovaža, delavcev pa še vedno primanjkuje. Po nekod pričel se bo

to poletje polagati trotoar, par hiš se je letos že prebrazilo in osnažilo, nekaj pa se jih še bo.

— **Slov. zidarsko in tesarsko društvo** napravi v nedeljo, 1. julija vrtno veselico v gostilni pri „Novem svetu“ s kegljanjem na dobitke. Kegljati se bodo pričelo v ponedeljek dne 18. t. m., drugi vapored se že pravočasno še naznani.

— **Zlobno poškodevanje.** Z Vrda pri Vrhniki se nam poroča, da je neki zlobnež dne 6. t. m. ponoči posestniku g. Karolu Jelovšku na gozdnih parcelah ob poti proti Bistri 18 odraslih smrek popolnoma obelil, to je lubje omajil, 23 smrek pa, katere so sedaj deveto leto rastle, čez polovico dolgoti debela odsekal, ter s tem povzročil veliko škodo. Omenjeni posestnik je eden prvih v tem kraju, kateri pogozduje, in dal je že lep izgled drugim s tem, da trud in stroški se splačujejo, ako se prazen svet pogozdi. Seda, mu jih pa hudobnež uničuje. Naj bi se takega hudobneža, ko bi v pest prišel, najostreje kaznovalo.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Kako skrajno potrebno je, da se v tako lepo napredujoči in razširjajoči se Ljubljani odpravijo nekatere kričeče nedostatnosti, sem imel priliko videti včeraj zvečer. Vračali smo se okoli 10. ure zvečer po Prešernovih ulicah proti domu. Ravno tam, kjer je tisti slavni „puklasti“ zid in je ulica najtesnejša, sta se srečala dva fiakerja, da za nas tri pasante ni preostalo skoro nič prostora. Ker je eden konj še slučajno zavil glavo proti zidu, se je prestrašila jedna mojih spremljevalk in hotela skočiti preko ceste na drugo stran, kar pa sem komaj preprečil, ker je bila nevarnost, da pride pod konja nasproti vozečega fiakerja, katerih obeh pa ne zadeva nikakoršna krivda. Že od nekdaj mi preseda tisti neokusni „puklasti“ zid, včeraj pa se mi še posebno vzbudila želja, da se že skoro zvrši, kar se je sklepalo nedavno v občinskem svetu, da se namreč ta grdobija poruši in napravi prostor v jedni najživahnejših ulic v sredini mesta. Fiat!

— **Tatvina.** V Baču pri Ilirski Bistrici je neki fant Ivan Škril ukradel trgovcu in gostilničarju Francu Urbančiču 110 kron. Fanta so izročili sodišču.

— **Gorelo** je v soboto popoldne na Ježici. Zgorelo je troje poslopij in nekaj živine.

— **Posojilnica v Ribnici.** Meseca maja t. l. vložilo je 201 stranka 68.093 K, vzdignilo 112 strank 31.842 K 88 v, posojila pa se je izplačalo 26 strankam 15.300 K. Promet za mesec maj iznaša 161.240 K 43 v.

— **Porotne obravnave.** V soboto je bila druga letošnja porotna sesija pri tukajšnjem deželnem sodišču končana. Zadnja obravnava vršila se je proti 35 let stari posestnikov ženi Mariji Fajdiga z Malega Otoka zaradi hudodelstva goljufije. Po svoji teti Elizabeti Srebrnjak v Cerknici podedovala je obtoženka škrinjo in mizo. V nekem predalu našla je baje dve vložni knjižici z vlogo 6250 kron ter je isti hotela realizovati. Posojilnica pa ji ni hotela vloge izplačati, marveč se je zadeva ovadila sodišču. Marija Fajdiga trdi, da ni imela namena prikriti omenjeno vlogo ostalim sorodnikom, ampak je hotela le pri posojilnici izvedeti, koliko znaša vloga, in je takoj potem tudi ostale sorodnike o tem obvestila. Porotniki so vprašanje glede hudodelstva goljufije z 11 proti 1 glasu zanikali, vsled česar je bila Marija Fajdiga od obtožbe oproščena.

— **Mestna posredovalnica za dela in službe.** Od 2. do 8. junija je dela iskalo 10 moških delavcev in 41 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 7 moškim delavcem in 40 ženskim delavkam, 99 delavcem je bilo 58 odprtih mest nakazanih in v 34 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 9 moških delavcih in 25 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 8. junija je došlo 1565 prošenj za delo in 1300 deloponudb 2298 delavcem je bilo 1453 odprtih mest nakazanih in v 854 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 mizarški pomočnik, 1 kovaški pomočnik, 1 vrtnarski pomočnik, 1 snažitelj jedilne oprave, 2 trgovska hlapca, 2 konjska hlapca, 3 poljski hlapci, 2 natakariči na račun, 2 navadni natakariči, 4 gostilniške kuharice, 5 navadnih kuharic, 1 sobarica za hotel, 10 deklis za vsako delo, 5 deklis k otrokom, 4 kuhinjske deklis, 17 dekel za kmetska dela, 2 postrežkinji. Vajenci za trgovine in obrte.

— **Malomarnost.** Danes so pripeljali v Ljubljano v Kočevju umrlega g. Grossmana. Ko so krsto spravili z voza, je tekla iz nje kri in je bil tudi mrlič v krsti ves krvav, tako da se je vse škandalizovalo nad malomarnostjo, vsled katere se je to zgodilo.

— **V Latermanovem drevoredu** je zaspal v noči od 9. na 10. t. m. Martin Rodič, hlapec v Kolodvorskih ulicah št. 7. Ko se je prebudil, mu je manjkalo 26 kron denarja in verižica od ure.

— **Vsled ljubosumnosti** je v noči od 9. na 10. t. m. okoli polu 1. ure neka natakariča v Wolfvih ulicah svojega fanta pretepla. Ker je bila tudi precej glasna, nabralo se je bilo na ulici vzlic pozne noči mnogo radovednežev.

— **Železo kradle** so na južnem kolodvoru tri mlade tatice in ga potem prodale, da so imele drobiža za slaščice.

— **Gigani so ukradli** danes ponoči v Preserjih dva konja. Eden konj je svetlorjav, drugi pa črn in ima na čelu belo liso.

— **Napad.** Danes ponoči je bil na Bleiweisovi cesti Korsikov delavec Ivan Zupan od neznanih oseb napaden. Ko je na vpitje prišel stražnik, sta napadalca zbežala. Napad se je izvršil radi neke ženske.

— **Nezgoda.** V soboto popoldne je na Starem trgu 5letna hčerka starinarja Frančiška Kraškoviča — Pavla Kraškoviča po svoji neprevidnosti prišla pod voz Ivana Robka, blapca na Poljanskem trgu št. 5. Hlapec je vozil počasi in je takoj ustavil voz, ko je zapazil, da je deklica padla pod voz Deklica ni bila nič poškodovana.

— **Na semenj** dne 8. junija je bilo prignanih 847 konj in volov, 222 krav in 61 telet, skupaj 1130 glav. Kupčija je bila splošno srednja, bilo je prišlo nekaj kupcev z Morave in z Bavarskega vole kupovat, ali kupčija ni bila tako živahna, kakor po navadi. S konji in kravami je bila kupčija srednja.

* **Natakariča — pesnikinja.** Pesniki so v vseh slojih človeške družbe. Pesniki so bili in so pastirji, kmetje, rokodelci, obrtniki, dijaki, vojaki, profesorji, advokati, zdravniki, duhovniki, — da, celo papeži in cesarji. No, sedaj se je našla celo med natakaričami pesnikinja. Piše se Jerica Baldauf in služi v Baden-Badenu v gostilni „Zum Krokodil“. Že od mladih nog se je bavila s pesništvom ter študirala Geibla in Rückerta. Izdala je že zbirko svojih pesni, vendar pa meni, da je natakarski stan še vedno boljše plačan kot pesniški. Zato ostane nadalje natakariča. Stara je jedva 22 let ter je baje prav lepo dekletce.

* **Gledališka zavesa štrajka.** V Stuttgartu so hoteli igrati Sudermannovo dramo „Sreča v kotu“. Občinstvo pa je moralo iti domov, kajti železna zavesa se ni hotela dvigniti, ker se je mašinarija pohabila ter so jo mogli popraviti šele ponoči.

* **Bogata nevesta.** V Newyorku se je čmožila danes teden gđc. Katarina Clark, hči milijonarja in posestnika bakrenih rudokopov, z Lewisom Ruthenfordom Morriesom. Nvesta ima svojega premoženja 24 milijonov mark ter bo še po očetu podedovala večji del njegovih milijonov.

* **Da boš dolgo živel** ravnaj — po navodu dra. Pearsova v Čikagu — tako-le: Ne jej nikakih tort in kolačev, ne daj se strašiti, ne nakopuj si nervoznosti, ne pij ne čaja ne kave, nego pij vodo in jej sočivje in zelenjavo. Ako se prehladiš, vzemi kinina in snej čebuljo. Tako je živel ta zdravnik sam, ki ima že 80 let, in je prepričan, da doseže 100. leto. Zdravnik si je pridobil 14 milijonov, a jih je skoraj vse razdelil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. junija. „N. Fr. Pr.“ prijavlja interview z nekim članom ministrstva. Bržčas je to Piętak. Ta je povedal, da ministrski svet še ni ničesar ukrenil glede tega, kaj se zdaj zgodi. V poljskem klubu vladata dve različni mnenji. Najbrž nastanejo daljše parlamentarne počitnice, da se pomirijo razburjeni duhovi.

Dunaj 11. junija. Poljski klub je dognal svojo veliko debato o parlamentarnem in političnem položaju ter sklenil resolucijo, ki pravi, da si pridruže klub glede nadaljnega svojega postopanja popolnoma svobodne roke,

sicer pa da ni upanja na uspešno parlamentarno delovanje, dokler se ne premeni opravilnik.

Dunaj 11. junija. V soboto zvečer je ministrski predsednik dr. Körber povabil poslanca Začka k sebi in imel z njim dolgo konferenco.

Dunaj 11. junija. Češki klub izda v kratkem promemorijo, ki bo obsegala natančno kritiko vladnega jezikovnega zakona, in s katero se dokazuje, da je ta načrt za Čehe absolutno nesprejemljiv.

Dunaj 11. junija. Bulat je v soboto zvečer popolnoma nepričakovano umrl. Zdravnik profesor Ortneger, ki ga je tisti dan preiskal, je rekel, da ima srce tako zdravo, kakor kak 20leten mož, zvečer pa je Bulat bil mrtev. Danes zjutraj ob pol 9. uri je bila maša za dušnico, katero so darovali Perić, Žičkar in Stojan. Navzočni so bili: ministrski predsednik Körber, grof Harrach, vsi slovenski in hrvatski državni poslanci, dr. Kaizl, dr. Kramar in dr. Dyk kot zastopniki češkega kluba, grof Pallffy, grof Beleredi in baron Wolkenstein kot zastopniki čeških veleposestnikov, potem poslanci David Abrahamowicz, Pfersche in Conci ter deputacije hrvatskih in slovenskih poslancev. Na krsto je bilo položenih mnogo vencev. Tudi češki klub je položil venec z napisom „Vrtnemu spolupracovniku“. Danes popoldne se odpelje truplo z južno železnico na Reko, kjer je prevzame dalmatinski deželni odbor, ki je prepelje v Splet.

Praga 11. junija. V Vinohradih je bil shod, na katerem se je razpravljalo o češkem vseučilišču na Moravskem. Ko je Herold omenil češko obstrukcijo, vpriporili so zborovalci veliko demonstracijo in Heroldu prirejali lepe ovacije. Herold je rekel: Zasvirali smo v državnem zboru in po tej godbi se bo plesalo v Avstriji.

Praga 11. junija. V soboto zvečer so bile v raznih mestih velike demonstracije v proslavo zmage češke obstrukcije, zlasti v Kolinu, ki je bil ves v zastavah. Meščanstvo je sinoči priredilo kolosalno bakljanje. Pred mestno hišo pa je govoril župan.

London 11. junija. Iz Tientsina se poroča, da se je 1000 tujih vojakov z dvema vlakoma odpeljalo v Pekin.

London 11. junija. Iz Kapstadta se poroča, da so Buri razdrli železnico med postajama Amerikanstation in Roodewald.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Istina je, da dr. R. G. predeluje le pridelke lastnih gozdov; toda ne predeluje jih le v furnirje in tavolete, o katerih se še more trdititi, da imajo znake surovin, — ampak izdeluje tudi lesene zaboje, katerih se pa ne more več prištevati surovinam, da, še celo kot poluprodukte jih ne moremo smatrati, temveč kot prave izdelke industrije. Čeprav torej dr. R. G. večidel surovine strži iz svoje žage, vendar tudi izdeluje predmete, katerih ne moremo več označiti kot surovine, in s katerimi se torej ne peča gozdarski postranski obrt.

Dr. G. ima več nego 20 delavcev, za katere je sezidal še celo delavske hiše, dela s parno žago za deske na tri pile in s cirkularno žago, predela na leto 2400 m³ lesa, katerega potem izvažajo v Trst, Reko, Italijo. Obrat je tedaj tako obsežen, da se ne more govoriti o kakem postranskem opravilu. Obseg naprave in spečavanja, nadalje ta okolščina, da se v obratu skozi celo leto dela, kakor tudi gotovo preradikalno izkoriščevanje gozdov, pri katerem ne gre samo za boljše uporabo gozdnih pridelkov, ampak da se pripravi kolikor mogoče veliko materijala za žago, je zbornico dovedlo do prepričanja, da to ni postranska stroka gozdarstva, temveč glavno podjetje, katero gozdarstvo le podpira. Ne more se torej smatrati tega podjetja za gozdarski postranski obrt, ki ni podvržen obrtnemu redu.

Odsek predlaga: Zbornica poročaj v tem smislu.

Zbornična svetnika Feliks Stare in Karol Luckmann priporočata predlog, ki se sprejme.

(Dalje prih.)

Pri Ervinu Burdyah-u, lekarju v škofiji
Lekni se dobiva (321-35)

ustna voda

z novim antiseptikom
katero je sestavljal gubodravnik dr. Made
Frlan, katere obrabi sobe amiraj sdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
3 kreni, po pošti 3.04 kreni.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. junija: Jaroslav Hlavaček, uradnik
sin, 3 leta, Franca Jožefa cesta št. 7, škrlatica.
Dne 8. junija: Ivan Verbič, mesar, 61 let,
Mesarska cesta št. 1, kap. — Mihael Sadar, de-
lavca, 60 let, Radečkova cesta št. 11, naduha.
Dne 9. junija: Helena Keržnik, kurjačeva
žena 70 let, Hranilnična cesta št. 3, omeščanje
možgan. — Jožef Strekelj, vrtnar, 64 let, sv. Petra
cesta št. 89, vsled raka. — Ana Gerden, delav-
čeva sč. 3 leta, Poljanska cesta št. 41, naduha.
— Franja Šešek, magistratnega svetnika soproga,
37 let, Resljeva cesta št. 1, rak. — Ivan Lenček,
kleparjev sin, 3 leta, sv. Petra cesta št. 21, jetika.

V hiralnici:

7. junija: Helena Sušelj, delavka, 61 let,
ostarelost.

V deželni bolnici:

4. junija: Alojzij Ostroviška, kovač, 19 let,
zastrupljenje krvi. — Antonija Kerenc, posest-
nikova žena, 29 let, vnetje trebušne mrene.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 3. do 9. junija 1900.

	K	h		K	h
Goveje meso I. kg	128	3	pšenična 100 kg	28	40
" II. "	112	3	" koruzna "	17	—
" III. "	98	3	" ajdova "	37	60
Telečje "	120	3	Fizol, liter	16	—
Prasičje m. sveže "	140	3	Grah, "	24	—
" prek. "	140	3	Leča, "	24	—
Kostrunovo meso "	80	3	Kaša, "	22	—
Maslo "	2	—	Ričet, "	22	—
Surovo maslo "	180	3	Pšenica " 100 kg	18	40
Mast prasičja "	140	3	Rž, "	16	—
Slanina sveža "	138	3	Ječmen, "	15	—
" prek. "	144	3	Oves, "	13	—
Salo "	120	3	Ajda, "	19	60
Jajce "	5	—	Proso, belo "	19	—
Mleko, liter "	16	—	" nav. "	14	—
Smetana sladka lit.	80	3	Koruzna, "	14	40
" kisl. "	80	3	Krompir, "	7	—
Med " kg	—	—	Drva, trda " m ³	7	—
Piškanec " "	120	3	" mehka " "	—	—
Golob " "	40	—	Seno " 100 kg	4	40
Raca " "	2	—	Slama " "	4	—
Zajec " "	—	—	Stelja " "	1	60

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji tlačni tlak 736-0 mm.

Junij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
9	9. zvečer	737.4	17.1	sl. svzhod	jasno	0.0 mm
10	7. zjutraj	739.0	16.1	sl. vzvzh. del. oblak.		0.0 mm
	2. popol.	738.1	22.3	sl. jzhod del. jasno		0.0 mm
"	9. zvečer	739.0	17.8	brezvetr.	jasno	0.0 mm
11.	7. zjutraj	738.4	14.1	sl. jzhod megle		0.0 mm
	2. popol.	737.5	23.9	sr. jug pol. oblak.		0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 18.1°
in 18.7°, normale: 17.0° in 17.2°.

Dunajska borza

dne 11. junija 1900.

Državni državni dolg v notah	97.96
Državni državni dolg v srebru	97.75
Avstrijska zlatna renta	116.80
Avstrijska krona renta 4%	97.45
Ognska zlatna renta 4%	115.95
Ognska krona renta 4%	91.80
Avstro-ogrske bančne delnice	1750.—
Kreditne delnice	708.—
London v lista	242.25
Franki dr. bankov. za 100 mark	118.50
100 mark	23.71
100 frankov	19.29
Italijanski bankovci	90.55
Č. kr. cekini	11.33

Četrty ponatis

brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Elegantno

stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi
pripadajočimi prostori na Rimski cesti
št. 10 v I. nadstropju se odda z mese-
cem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do
12. ure dopoldne. (1061-9)

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrtja njeno
deblo, je od pamtveka
znan kot najzdravnejše
leptilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemi-
nim putem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan
neznatne luske in od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale
gube in kozave pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrhu z navodom
vred gl. 1.50. (37-11)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in naidebodejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Čas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po notni osebi vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal
v Ansees, Isl. Solnograd, Zell ob jezera, Lend-Ga-
stein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. jutraj
osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd,
Inomost, čez Klein-Reifling v Lince, Budejovice, Plzen,
Marijine vire, Hebr. Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopolodne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.
popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezera, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen,
Marijine vire, Hebr. Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipako, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-
čer osebni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-
Kropo. — Proga v Novomestu in v Kočevje.
Osebn. vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5
m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod
v Ljubljano jut. kol. Proga iz Trbiža. Ob
5. uri 15 m. jutraj osebni vlak s Dunaja via
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,
Isa, Ansees, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. jutraj osebni vlak iz
Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osebni vlak
s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Ma-
rijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linca,
Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta,
Zella ob jezera, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osebni vlak s
Dunaja, iz Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osebni
vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Bu-
dejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.
Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20
min. zvečer iz Podnarta-Krope. — Proga iz
Novoga mesta in Kočevja. Osebn. vlaki:
Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m.
popoldne in ob 8. uri 43 m. zvečer. — Od-
hod iz Ljubljane dr. kol. v Kamnik. Ob 7.
uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6.
uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Lju-
bljano dr. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m.
jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m.
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-
deljah in praznikih. (4)

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor
tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(410-16)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Otvoritev gostilne.

Naznanjam, da sem v lastni svoji novi hiši

na Dolenjski cesti št. 40

preje „pri Ocvirku“

otvoril gostilno.

Točilo se bode najboljšo naravno vino ter Puntigamsko
marčno in Bavarsko pivo.

K obilnemu obiskovanju uljudno vabim

Fran Popp.

(1150-1)

Preko meje naše domovine

širi se glas o izbornih testeninah „Prve kranjske to-
varne testenine Znidarčič & Valenčič v Ilir.
Bistrici“.

Zanesljivo prave so le v zaklopnih po ¼ kg. z najino firmo.
Trgovcem cenike sastonj in poštne prosto.

(880-7)